

FIKTION (NOVELLE): "TERMINAL"

Læs novellen "Terminal", og analyser den. Du kan bruge analyseskemaet til noveller i *Danskbogen*, (kapitel 17).

TERMINAL

Af Lisbeth Bjerrum Jensen

Stewardessens høje hæle klikker mod gulvet, da hun passerer mig. Hun har fart på. Hendes nylonstrømper sidder perfekt ned over læggene, den lille nederdel er glat mod hendes ende. Hun har en kuffert på hjul, som hun trækker efter sig, som en mor trækker et træt barn gennem et supermarked. Men hun er alt for ung til at have børn. Hun er ung og smuk og med verden for sine fødder. Det har hun nok helt bogstaveligt, verden for sine fødder. Mandag – Frankfurt, tirsdag – Bangkok. Onsdag – hed elskov med en lækker pilot på et hotel i Paris. Hele livet foran sig. Jeg strækker benene og sukker i min hårdé læderstol, mens stewardessen forsvinder ind bag en skranke. Fem timer har jeg ventet her i terminalen ved Gate 29b i Charles de Gaulle, lufthavnen i Paris. Fem timer med ondt i maven og en underlig snurren i benene. Lyset er ved at forsvinde udenfor, men i terminalen er der både lyst og varmt. På tavlen står der stadig bare *SK 819 Billund, delayed*. Jeg venter.

Delayed: forsinket

Det begyndte som en underlig trykken i mellemgulvet for otte måneder siden. Pludselig havde jeg tabt mig otte kilo. Det klædte mig egentlig, men det var også lidt sært. Senere fulgte en dyb og ubeskrivelig smerte, der syntes at komme fra mit allerinderste. Intens kvalme. Diarré i dagevis. Undersøgelser af enhver art fulgte, men da lægerne udtalte dommen, cancer i tarmene, havde sygdommen allerede bredt sig. Den lurede på mig overalt i min egen krop, i maven, i lymfen, og hvem ved, hvor den ville slå til næste gang? Der var ingen tvivl hos den unge læge, der orienterede mig. Sygdommen ville ende med at vinde, spørgsmålet var bare, hvor længe vi kunne kæmpe imod: lægerne, kemoterapien og mit svækkede immunforsvar mod kræftcellernes konstante formering. Stadig kunne jeg leve et normalt liv indimellem, tage til Paris, hvis jeg ville, sagde lægen. Det havde jeg

villet, men nu er jeg træt. Fem timer i en lufthavn var ikke med i planen, kvalmen bølger ind over mig, og pludselig er jeg så udmattet, at jeg ikke ved, hvordan jeg nogensinde skal komme op i en flyver. Jeg støtter hovedet ind mod den kolde, hårde væg bag mig.

Den unge stewardesse kommer frem igen, udveksler et par ord med en kollega, og sammen forsvinder de ud mod et af de fly, der i modsætning til mit vil være i luften om lidt. Det sidste, jeg ser til hende, er hendes selvsikre kast med hovedet. Da jeg var i hendes alder, var jeg også sikker på det hele, tænker jeg. Jeg ser mig selv for mig, da jeg 19 år gammel landede i Paris. Jeg havde haft fransk i gymnasiet og havde afsluttet med en god karakter. Min onkel havde skaffet mig et job som piccoline i en dansk virksomhed, der handlede med dyner og puder, bedste kvalitet, silke og edderdun. Kan man forestille sig noget mere pikant end at sælge sengeprodukter til franskmændene i Paris? 19 år, lyshåret og med nordjysk udtales af det franske sprog. Jeg må også have været usikker, men det husker jeg ikke. Jeg havde forladt den lille lejlighed i Aalborg, hvor jeg boede sammen med min mor. Hun og min far var blevet skilt nogle år forinden, min mor var træt og bitter. Fra de første måneder husker jeg bare caféerne og de unge mænd, de stærke franske cigaretter og nätterne i tilrøgede natklubber. Engang imellem endte jeg på et værelse med en af fyrene, men jeg vidste godt, det hele var for sjov. Jeg skulle være i Paris i et år, så skulle jeg hjem og have en kontoruddannelse, og så skulle jeg vel giftes og have børn.

Men pludselig en dag stod han der, Jean-Pierre, med tykt hår og en lok, der faldt ned i panden. Han var også bare for sjov, men jo mere tid, vi tilbragte sammen, des mere kunne jeg mærke, at det blev alvor. Han talte fransk med en hæs stemme, og sammen udforskede vi Paris. Han lærte mig ikke om fransk kultur, han læste ikke bøger eller tog mig med i operaen. Men sammen med ham lærte jeg ting om min krop, som jeg aldrig siden har glemt.

Pillerne er bitre mod min tunge, jeg skyller dem ned med det sidste *Evian* i flasken. Jeg burde spise lidt, men orker ikke atstå i kø igen for en tør croissant eller en sandwich.

Evian: fransk kurvand

"Gør dig klart, hvad der er vigtigt for dig i dit liv, når nu ..." havde lægen sagt til mig. Hvordan mon han havde planlagt, at den sætning skulle slutte? Hvad var det, han alligevel ikke kunne få sig selv til at sige? Jeg kom med forslag i mit hoved: ... *du ikke har langt igen* eller måske bare: ... *du snart skal dø*. Hvad der var vigtigt for mig? Sex? Før havde det været vigtigt, men ikke nu. Min krop havde svigtet mig, og desuden dræbte kvalmen al lyst. Men kærligheden, den var der stadig.

For fire dage siden var jeg ankommet til Paris igen. Jeg ville opøsøge Jean-Pierre, havde fundet hans adresse på nettet, men havde ikke givet mig til kende. Da jeg stod foran hans dør, en slidt gadedør i det 17. arrondissement, sugede det voldsomt i min mave.

På det sidste havde jeg haft svært ved at skelne, hvornår det var sygdommen, jeg kunne mærke i maven, og hvornår det var følelser. Men lige dér var der ingen tvivl. Jeg ringede på, en ældre mand åbnede. Gråt hår, rynker omkring den velkendte mund. Vi kiggede på hinanden, han først afventende, så åbnedes hans ansigt pludselig i genkendelse. Hans smil var det samme, hans lille anerkendende smæld med læberne. "Britt!" sagde han og lænede sig frem for at kysse mig på begge kinder. Han lo: "*Ma petite Britt!*".

Arrondissement: Paris er inddelt i arrondissementer, bydele

Ma petite Britt: Min lille Britt

Vi sad ved bordet i hans lille køkken, jeg havde ikke set ham i næsten fire årtier. Han skænkede vin til mig, hentede oliven i en skål, lo og kiggede på mig. Vi snakkede om vores år sammen, jeg havde været hans første store kærlighed. Gennem livet havde han ofte drømt om mig om natten, tænkt på, hvordan det var gået mig, og ønsket for mig, at jeg havde det godt. Han havde giftet sig med Juliette, de havde fået fire børn og havde boet i et lille hus i en forstad til Paris. Jean-Pierre havde arbejdet på kontoret hos en bilforhandler, Juliette havde gået hjemme med børnene i mange år. Da børnene flyttede hjemmefra, havde de solgt huset og var flyttet tilbage til Paris. De havde begge fået arbejde her og arbejdede stadig lidt begge to. Alt det, han ikke sagde, prøvede jeg at læse ud af sammenhængen. Familiebillederne på køleskabet. Indkaldelsen til lægeundersøgelse, der hang på køleskabet. Læsebrillerne i en snor om halsen. Måden han smilede på, når han snakkede om Juliette. Hun var på weekend hos deres næstældste dreng, fortalte han. Hun passede børnebørnene. Jeg så ind i hans på én gang fremmede og velkendte øjne, tænkte på, hvor glad jeg havde været for ham. At jeg havde troet, det skulle være os. Hvordan mon livet ville have været sammen med ham? Ville det have været mig, der passede tre franske børnebørn i Val d'Oise lige nu?

Ingen har lyst til at dø, når de er 59. Vel? Nu kommer den del af livet, hvor man skal se tilbage på det hele med stor tilfredshed. Hvor man med god samvittighed skal sætte farten lidt ned. Stadig er der mange gode år foran én, man behøver ikke engang at tænke på sig selv som gammel, man er bare lidt ældre, lidt ældre end midaldrende, voksen og vis. Man kan nyde frugterne af sine anstrengelser, se på børnene, der klarer sig, og børnebørnene, der vokser. Jeg fik aldrig børn. Jean-Pierre fik sine fire fregnede unger i Paris, Allan og jeg fik vores gode, trygge og barnløse liv i Brønderslev. Og det var godt sådan.

Jeg blev ikke om natten hos Jean-Pierre, det var for sent nu. Men i morges mødte han mig på en café, vi drak kaffe og spiste *pain au chocolate*. Han fulgte mig til lufthavnsbussen, præcis som han gjorde den sommermorgen for snart fyrré år siden. Dengang græd jeg ned i hans ternede lommetørklæde. I dag stod jeg blot og lod ham kysse mig, tørt, ét kys på hver kind.

Pain au chocolate: brød af croissantdej med chokolade

For fyrré år siden havde jeg haft lyst til at blive hos ham; i hans arme følte jeg mig mere levende, end jeg nogensinde før havde gjort. Han ville gerne giftes i en fart, han tog mig med hjem for at hilse på sine forældre i Normandiet. Men jeg var lige fyldt 20 og syntes, at tanken om ægteskab var langt ude. Vi var trådt ind i halvfjerdsene, og Paris summede af flowerpower-tøj, fed musik og frihed. Jeg ville hellere cykle langs Seinen i hat og lårkort kjole end tænke på børn og svigerforældre.

En aften ringede min far. Min mor havde slugt et glas sovepiller hjemme i lejligheden i Aalborg. Hun var heldigvis blevet fundet af en af sine veninder, og det så ud til, at hun ville klare den. Men jeg var nødt til at tage hjem, sagde min far indtrængende.

Jeg flyttede ind hos min mor, satte mine ting på plads i det barneværelse, jeg så kækt havde forladt knapt et år tidligere. Min onkel i Paris var forstående, han kunne godt forstå, at jeg ikke kunne vende tilbage til mit job. Ugerne gik, jeg forsøgte at få min mor på ret køl, mens jeg hele tiden drømte om Jean-Pierre. Savnede ham. Han ringede mindst to gange om ugen, men det var ikke let at tale i telefon; Paris var så langt fra mit liv i Aalborg. Så mødte jeg Allan, han var min mors fysioterapeut og havde rare øjne. Min mor gik til genopræning efter sit selvmordsforsøg, jeg kom ofte og hentede hende, for at hun ikke skulle tage alene hjem. Allan og jeg så hinanden for første gang i venteværelset i hans lille klinik. Senere inviterede han mig i biografen. Jeg forelskede mig i hans ro og venlighed. Paris blev en fjern drøm; Allan var virkelighed, han var så sød og god til at hjælpe med mor. Allan og jeg blev gift på rådhuset to år senere. Jeg tænkte ofte på Jean-Pierre, men så ham aldrig igen. Ikke før nu.

Allan og jeg havde prøvet at få børn, men da det ikke så ud til at lykkedes, havde det aldrig føltes som den store ulykke. Jeg var blevet uddannet lægesekretær, og da Allan slog sig sammen med en god ven og købte en større klinik, ansatte de mig. Det var et godt arbejde, godt og travlt. Jeg har set mange syge mennesker i min tid, iagttaget hvor forskelligt folk klarer sygdom, set folk blive raske eller sygne hen. Men mine erfaringer har ikke gjort det lettere selv at blive syg.

Hvordan mon det er at dø? Min ven Tom forklarede det engang sådan: "Prøv at lægge din hånd om på ryggen, Britt. Hvad kan den se?"

"Øh", svarede jeg. "Varme. Blødt stof."

"Nej, ikke hvad den kan føle. Hvad den kan se," sagde Tom tålmodigt.

"Ikke noget," sagde jeg så. "Min hånd kan ikke se."

"Nemlig. Sådan er døden, tror jeg," sagde Tom. "Hånden kan ikke se noget. Ikke mørke eller lys. Den ved ikke engang, hvordan man ser. Den ser bare ingenting." Jeg kan bedre lide at tænke på døden som gensyn. Jeg kan næsten holde ud at tænke på døden, når jeg tænker, at jeg skal møde dem, jeg har mistet. Min mor og far. Min elskede mormor. Min veninde Lise, der døde, da vi var ni. Hun faldt af hesten og brækkede nakken, jeg græd over det hver aften i flere måneder. Men lige nu er det Allan, der tålmodigt venter på mig derhjemme. Han har allerede holdt og ventet i Billund i flere timer. Jeg vil sætte mig ind i bilen, kysse ham og vide, at hos ham er jeg sikker. I morgen vil vi tage ud i sommerhuset med hundene, gå en tur langs med Vesterhavet med hinanden i hånden. Jeg vil ikke have en gravsten, Allan behøver ikke at passe blomster på min grav. Jeg vil spredes over havet, hvirle i vinden, og så kan han og hundene tænke på mig, når de går en tur dér i

brændingen.

Brændingen: dér, hvor bølgerne rammer stranden

Jeg tror ikke, det varer så lang tid. Længe har jeg kæmpet imod, havde noget, der skulle afsluttes. Der var lommer af livsmod tilbage. Nu mærker jeg, at det ebber ud. Eller er det bare den her forbandede terminal med dens travle mennesker, mennesker på vej og på rejse, fly der letter og forsvinder i himlen? Livet som en flyvetur: Man kan være uheldig, ende ved siden af en snorkende mand, der tager hele armlænet, eller ende i et fly, hvor alle toilettet er stoppede. Men man kan også opleve øjeblikke af stor skønhed, når flyet når op gennem skyerne, og solen glitrer ud over et hav af flødeskum. Gin og tonic serveret i plastickrus. Men for det meste ønsker man bare at undgå alt for meget *turbulens*.

Turbulens: voldsomme bevægelser

Nu skifter det på tavlen. *SK 819 Billund, Now boarding*, står der. Så er det nu. Kort efter maser jeg mig ned i det smalle flysæde. Jeg elsker det sugende træk i kroppen, når maskinen slipper jorden. Nu er vi i luften, nu er jeg på vej, tænker jeg.